

Helen Cox

Een motief voor
moord

Vertaald door Peter de Rijk

De Fontein

I

‘Heb je al gehoord dat er een moord is gepleegd in de buurt van Hebden Bridge?’ vroeg brigadier Charlotte Banks aan de laatste persoon op de hele wereld die ze ooit om hulp dacht te moeten vragen.

Nou ja, misschien de op één na laatste.

Het bleef even stil voordat Kitt Hartley antwoordde. Gekleed in haar gebruikelijke marineblauwe mantelpak zat ze in een leunstoel in het kantoor op de derde verdieping van de Vale of York-universiteitsbibliotheek thee te drinken. Omdat ze op de gekste tijdstippen moest werken, kwam Banks maar heel weinig in bibliotheken. Maar de paar keer dat ze deze bibliotheek was binnengelopen, was zelfs zij, een nuchtere rechercheur met heel weinig tijd om zich in de boekenwereld te verdiepen, meege-sleept door de stille pracht van deze ruimte.

Hoewel ze natuurlijk weleens een boekwinkel of bibliotheek had bezocht, was Banks ervan overtuigd dat ze nog nooit zo veel boeken onder één dak had gezien. En dan nog die prachtige plafondschilderingen, die veelal mythologische figuren leken voor te stellen. Banks wist niet precies om welke mythologische figuren het ging; dat liet ze over aan afgestudeerde types. Maar er bestond geen twijfel over dat de schilderingen op zich al fascinerend genoeg waren, of je nu echt begreep waarnaar je keek of niet. Er waren nog talloze andere kleine details aan dit tamelijk unieke gebouw, waarmee het zich onderscheidde van alle andere gebouwen die je zou kunnen bezoeken. Van de sierlijke architraven tot de mozaïekvloer, de architect had zorgvuldig nagedacht over elk oppervlak, elke verlichtingsarmatuur en elke deurknop.

Misschien was het daarom niet echt verwonderlijk dat Kitt, die als privédetective was begonnen en in die hoedanigheid vaak in gevaarlijke situaties belandde, zich hier graag twee dagen per week tijdens haar parttimediensten schuilhield.

Na Banks' vraag over de recente moord in West Yorkshire aarzelde Kitt om nog een slok thee te nemen en antwoordde ze Banks met een bevestigend knikje. 'Was dat niet afgelopen woensdag? In Andaby toch? De krantenkoppen kunnen haast niemand ontgaan zijn. Verpletterd door een stalen garenkuip in een industriemuseum. Ik durf het me nauwelijks voor te stellen. Het idee alleen al doet me huiveren. Van wat ik gelezen heb, was het slachtoffer manager in het museum. Die arme vrouw. Wie zou zoiets op zijn geweten kunnen hebben?'

Banks, die naast een eiken tafel in het midden van de zaal stond, vond het ook een vreselijke gedachte dat een onverlaat zo'n zwaar metalen vat, dat ooit diende om garens van de oude textiel fabriek in te bewaren, op iemand zou laten neervallen.

In de bijna tien jaar dat ze bij de politie werkte had Banks allerlei vormen van fysieke wreedheid gezien, maar nooit zoiets zonderlings en gruwelijks als dit. 'Het gaat inderdaad niet om zomaar een gewelddaad, dat geef ik toe. Degene die het lichaam heeft gevonden, heeft waarschijnlijk de schok van zijn leven gehad,' zei ze.

Kitt zette haar theekopje op een stapel boeken vlakbij. Hoewel deze ruimte alleen voor het personeel was, kon je dat alleen maar aflezen aan het bordje op de deur. Er stonden een paar versleten fauteuils die eruit zagen alsof ze begin vorige eeuw waren gekocht, en verder lagen overal stapels boeken over allerlei onderwerpen. Kitt had de afdeling Vrouwenstudies onder haar hoede, maar dit kantoor leek eerder een opslagplaats voor alle overgebleven boeken van de hele bibliotheek.

Hoe dan ook, het rook hier beter dan in de personeelsruimte op het politiebureau. Volgens Banks' chef, inspecteur Malcolm Halloran, die een relatie had met de bibliothecaresse die privédetective was geworden, was ze dol op een bepaald soort thee, die het kantoor met een citrusaroma vulde. Het was in elk geval be-

ter dan de geur van ranzige koffie en oudbakken sandwiches uit de automaat waaraan Banks op haar werk gewend was geraakt.

‘Zeg dat wel,’ zei Kitt, waarmee ze Banks’ aandacht weer vestigde op de morbide zaak die ze hier kwam bespreken. ‘Heel sinister inderdaad. Ik heb in mijn carrière al heel wat vreemde zaken omhanden gehad, maar dit is het toppunt... Trouwens, wil je misschien een vanillekoekje?’

Kitt gebaarde met een koektrommel in Banks’ richting, maar ze sloeg het aanbod af.

‘In het begin vroeg ik me af hoe de rechercheurs een noodlottig ongeluk hadden kunnen uitsluiten,’ zei Kitt, terwijl ze een koekje pakte om in haar thee te dopen. ‘Maar blijkbaar waren er op de plaats delict zo veel vragen gerezen dat de politie de zaak als een levensmisdrijf kwalificeerde.’

‘Ja,’ zei Banks, terwijl ze haar duimen in de zakken van haar spijkerbroek stak. ‘Je moet echt overtuigd zijn van het voorhanden bewijs om een zaak als moord of doodslag te kwalificeren.’

‘Ja, dat is me bekend. Mal heeft me veel over jullie onderzoeken verteld, en ik beseft dat zoiets geen lichtvaardige beslissing is. Er stond in de kranten natuurlijk niet genoeg informatie om te kunnen bepalen welke factoren precies op een misdrijf wezen. Als zoiets gebeurt, is het al erg genoeg als het een ongeluk is. Maar alleen al het idee dat iemand dat met opzet heeft gedaan, daar moet je toch gewoon niet aan denken? Onderzoek jij dat incident? Ik dacht dat Andaby iets te ver westelijk lag voor jullie team.’

Banks wilde antwoorden, maar zoals wel vaker nam Kitt niet de tijd om adem te halen.

‘En trouwens, ben je binnenkort niet een tijdje vrij voor de bruiloft van het jaar en de huwelijksreis van je leven? Ik moet toegeven dat toen je je bij de balie meldde om mij te spreken, ik dacht dat je gekomen was om over de bruiloft te praten, en niet over politiezaken. Vooral omdat je niet in uniform bent.’

Nu pas zweeg Kitt even, zodat Banks de kans kreeg om het woord te nemen. Maar Banks wist ineens niet meer wat ze precies wilde zeggen en hoe ze over dat ene onderwerp moest

beginnen dat ze vrijwel altijd angstvallig vermeed.

Ze slaakte een zucht en dacht na hoe ze de kwestie het beste ter sprake kon brengen. Waarom ze hier op zaterdagavond om acht uur langskwam, op het kantoor van de plaatselijke universiteitsbibliotheek. Maar de redeloze angst die ze tot dat moment nog had weten te bedwingen, verhinderde nu dat ze nog helder kon denken. Het lukte haar niet eens om gepast te glimlachen bij Kitts verwijzing naar haar aanstaande huwelijk met Evie, over twee weken al.

Banks had met hoofdcommissaris Ricci, haar hoogste baas, afgesproken dat ze drie maanden onbetaald verlof zou nemen, zodat zij en Evie op hun huwelijksreis alle zeven continenten konden aandoen. Eigenlijk zou ze zich daar nu mee moeten bezighouden: trouwen met de vrouw die ze liefhad, onder het genot van de heerlijke voorjaarszon. De aanloop naar hun huwelijk zou een van de gelukkigste perioden van haar leven moeten zijn, maar in plaats daarvan waren de laatste twee etmalen in een kwellende waas van angstige slapeloosheid verlopen. 'Officieel doen wij geen onderzoek naar die zaak, nee,' hoorde Banks zichzelf eindelijk zeggen. 'En ja, morgen is mijn laatste dienst voor de bruiloft.'

Kitt veegde een lange streng rood haar uit haar gezicht en lachte Banks vriendelijk toe. Ze leek Banks' gezicht te bestuderen, op zoek naar een aanwijzing, voordat ze verder sprak. 'Ik heb je beknopte en heldere gebruik van de Engelse taal altijd bewonderd, Charley. En ik beschouw mezelf als iemand die zowel mensen als boeken goed kan duiden. Maar als je wilt dat ik iets belangrijks uit dit gesprek oppik, zul je me toch wat meer aanwijzingen moeten geven. Is er een element van die moord in *Andaby*, of het onderzoek daarnaar, dat jou zorgen baart? En zo ja, is het dan niet het beste om daar met Mal over te praten?'

De verwarring in Kitts stem was onmiskenbaar, en dat kon Banks haar niet kwalijk nemen. Het was voor iedereen lastig om Banks' bedoelingen te duiden. Haar donkerbruine ogen waren een krachtig instrument als ze verdachten in de verhoorkamer met haar blik intimideerde, maar gaven weinig prijs aan iedereen

die haar kende. Sinds zij en inspecteur Halloran zo'n zes jaar geleden deze bibliotheek voor het eerst waren binnengelopen, hadden zij en Kitt weinig met elkaar te maken gehad. Dit was misschien niet zo vreemd geweest als Kitt en Halloran niet waren begonnen met daten. En als Banks niet met Kitts beste vriendin zou gaan trouwen. Zij en Kitt hadden via via aardig wat ervaringen gedeeld, van vreugde tot pure wanhoop, maar de twee vrouwen hadden altijd een beleefde, respectvolle afstand bewaard. Deels was Banks bewust terughoudend in de omgang gebleven. Kitt mocht dan wel een opleiding tot privédetective gevolgd hebben, dergelijke kwalificaties werden niet officieel erkend door het politiekorps. Banks was er dan ook van overtuigd dat de bemoeienissen van Kitt met officiële politiezaken ooit tot gevolg zouden hebben dat er iemand ontslagen zou worden. Om te voorkomen dat zij diegene zou zijn, bewaarde Banks een veilige afstand, wat een simpele en toch tactvolle maatregel was.

Met dat allemaal in gedachten moest Kitt zich wel afvragen waarom uitgerekend Banks allerlei details opdiste over een zaak die ze niet eens zelf onderzocht, en dat nog wel tegen een vrouw die ze verder nauwelijks sprak. Ze wist niet dat Banks' hele wereld elk moment kon instorten.

'Mijn broer Ewan woont in Andaby. Al bijna drie maanden inmiddels,' zei Banks. Ze kon geen andere manier vinden om te vertellen wat ze kwijt moest. Al zolang ze zich kon herinneren, had ze geprobeerd juist deze situatie te voorkomen. Maar ondanks al haar inspanningen kon ze de donkere schaduw van haar oudere broer, na ruim twintig jaar, niet langer ontlopen.

'O ja?' zei Kitt hoofdschuddend. 'Ik wist niet eens dat je een broer had. Sorry dat dat me ontgaan is. Ik beschouw mezelf als iemand die goed kan luisteren, maar ik weet vrij zeker dat Evie nooit iets over hem heeft gezegd.'

'Nee, het is niet jouw schuld. Ik heb het nooit over hem.' Banks hoorde zelf hoe bits ze klonk en zuchtte diep. Ze wist dat ze door haar Schotse accent voor sommigen wat venijniger klonk dan ze bedoelde. In haar werk als rechercheur pakte dat gunstig uit en dwong ze een zeker respect af bij criminelen voor

wie respect niet bepaald vanzelfsprekend was. Maar dit was veel meer dan alleen een scherpe ondertoon in haar uitspraak. Het was duidelijk hoorbaar dat ze witheet was.

‘En nu maak je je zorgen over Ewans veiligheid? Wil je dat Grace en ik hem beveiligen om te voorkomen dat de moordenaar om een of andere reden achter hem aan gaat? Hij moet behoorlijk geschrokken zijn na zo’n incident vlak bij zijn eigen voordeur. Natuurlijk zullen we graag te hulp komen, op welke manier dan ook.’

‘Ik begrijp waarom je daaraan dacht,’ zei Banks, die liever had gewild dat ze de diensten van Hartley en Edwards Detectives moest invoeren omdat ze zich als zus zorgen maakte over het welzijn van haar oudere broer. Zo zou het in een normaal gezin gegaan zijn, waar je van liefde en genegenheid voor je bloedverwanten blijk gaf, en niet van diepe achterdocht en wantrouwen. Banks wist objectief dat haar broer van haar had gehouden en dat zij ooit van hem had gehouden. Maar ze kon zich die tijd niet eens meer duidelijk herinneren. Van enige bewondering voor hem was inmiddels al helemaal geen sprake meer. ‘Zoals ik al zei,’ ging Banks moeizaam articulerend verder, ‘is Ewan nog maar kort geleden naar Andaby verhuisd. Klaarblijkelijk om een nieuwe start te maken en het contact met mij te herstellen.’

‘Het contact herstellen? Heeft hij in het buitenland gewoond?’ vroeg Kitt.

‘Was het maar waar,’ verzuchtte Banks, terwijl ze moed verzamelde voor haar volgende zin. ‘Nee, hij is net vrijgelaten uit de gevangenis. Hij zat vast voor moord.’

2

Kitts mond viel open bij deze woorden, maar ze corrigeerde haar gezichtsuitdrukking snel. Tot Banks' opluchting reageerde Kitt zoals gewoonlijk medelevend en adequaat, in tegenstelling tot haar wispelturige assistente Grace. Vooral vanwege de onvoorspelbare fratsen van Kitts collega bij Hartley en Edwards Detectives had Banks besloten om Kitt hier in de bibliotheek op te zoeken en niet in hun particuliere detectivebureau op Walmgate. Haar toekomstige bruid Evie kon zich soms ook mallotig gedragen, maar op de een of andere manier vond Banks haar kenmerkende onnozelheid vertederend en zelfs verleidelijk. Maar waar Evie met haar geplaag altijd binnen de grenzen van het betamelijke bleef, wist Grace steevast van geen ophouden, alsof grenzen voor haar een onbekend concept waren.

Natuurlijk wist Banks vanbinnen wel dat Grace zeker ook haar kwaliteiten had. Ze was bijvoorbeeld een onbetwiste expert in online-onderzoek, een essentiële kwaliteit bij het oplossen van misdaden. En verder kon je er altijd op rekenen dat ze de algemene stemming verbeterde. Bij sociale evenementen was ze steevast gekleed in de schitterendste ensembles, vaak kleding die naar haar Indiase afkomst verwees. Ondanks al deze positieve eigenschappen had Banks op een moment als dit geen enkele behoefte aan die eeuwige gevatte opmerkingen van Grace Edwards.

'Je maakt...' Kitt zweeg even, in het besef dat ze zich hier op uitermate glibberig terrein bevond. 'Je maakt je dus zorgen dat je broer vanwege zijn verleden iets van doen had met wat die vrouw is overkomen? Begrijp ik dat goed?'

'Dat is... iets waaraan ik heb gedacht,' zei Banks, die haar

best deed de indruk te wekken dat ze de moord in Andaby rationeel kon bekijken.

Haar broer had berouwvol en zelfs nederig geleden in de weinige gesprekken die ze met hem had gevoerd sinds hij naar West-Yorkshire was verhuisd en ze hadden afgesproken een poging te doen hun relatie te herstellen. Maar Banks had niet echt een idee welke impact een gevangenisstraf van twintig jaar op hem had gehad, of wat hij ervan vond dat zijn zus bij de politie was gaan werken. Stel dat hij haar als de vijand was gaan zien? En zo ja, hoe ver zou hij gaan om haar in diskrediet te brengen? Over die vraag had ze meer dan eens nagedacht sinds ze donderdagochtend vroeg over de moord had gehoord.

‘Is de moordenaar bij deze moord hetzelfde te werk gegaan als je broer, zo veel jaar geleden?’ vroeg Kitt, waarmee ze Banks weer bij de les bracht. ‘O, nee, wat zeg ik nu? Dat is bespottelijk. Hoeveel industriële garenkuipen kan iemand in zijn leven tegenkomen?’

‘Dat was feitelijk niet de doodsoorzaak in deze zaak, ook al is dat wel het aspect waar de kranten de meeste aandacht aan hebben besteed. De echte doodsoorzaak is nog niet bekendgemaakt,’ zei Banks.

Kitt trok een verbaasd gezicht bij Banks’ opmerking. ‘Niet de doodsoorzaak? Hoe dan? Die dingen wegen een ton. En dat lijkt me nog niet eens heel erg overdreven. Het gewicht van zo’n ding is toch genoeg om iemand te doden?’

Nu gingen ze een grens over. Banks stond op het punt om informatie die alleen bij de politie bekend was met een burger te delen. Ze moest nu heel voorzichtig te werk gaan, vooral als haar broer op een of andere manier bij deze moord betrokken was. Ze moest voorkomen dat iemand haar ervan zou beschuldigen dat ze vertrouwelijke informatie had gelekt en hem daarmee had geholpen vrijuit te gaan.

‘Ik heb al telefonisch contact gehad met de rechercheur in Andaby die het onderzoek leidt, brigadier Jo Robinson. Ik wist dat Ewan op hun verdachtenlijst zou staan. Hij is net voorwaardelijk vrijgelaten en hij heeft al eerder iemand van het leven

beroofd. Het stond vast dat ze bij hem zouden aankloppen. Ik wilde te kennen geven dat ik het politieonderzoek ondersteunde en niet zozeer een potentiële moordenaar, en daarom heb ik brigadier Robinson gebeld zodra ik hoorde wat er was gebeurd en haar de situatie uitgelegd. Ze stelde dat op prijs en hoewel ze mij om begrijpelijke redenen lang niet alles over de zaak wilde vertellen, vertelde ze me wel dat het slachtoffer, Siobhan Lange, al dood was toen ze door die garenkuip werd getroffen.'

'Dat lijkt nogal vreemd,' zei Kitt. 'Iemand op een bepaalde manier doden en dan de moeite nemen om een zwaar voorwerp op het slachtoffer te laten neerkomen, zodat het lichaam vermorzeld wordt.'

Banks, die niet meer kon blijven staan nu ze over een moord sprak die mogelijk door haar broer was begaan, liet zich in de nog vrije leunstoel zakken en probeerde wat tot rust te komen. 'Vind ik ook. Je kunt het zeker onder de categorie vreemd gedrag scharen. Als de moordenaar na de moord iets met het lichaam doet, is dat meestal om een van de volgende drie hoofdredenen. Ten eerste kan het een soort statement of ritueel zijn.'

'Zoals wanneer bepaalde seriemoordenaars lichamen in speciale formaties rangschikken. Of hun visitekaartje achterlaten op het lichaam,' zei Kitt.

'Juist,' zei Banks met een knikje. 'Maar tenzij we een hele reeks moorden in de regio gaan zien waarbij de slachtoffers allemaal verpletterd worden met industriële apparatuur, zou ik zeggen dat het een van de andere twee veel voorkomende redenen is: of de moordenaar was woedend op het slachtoffer toen de moord plaatsvond, of het was een strategische actie, waarmee de dader probeerde zijn sporen uit te wissen. Al moet ik wel toegeven dat als dat laatste het geval is, hij een heel aparte vorm van misleiding heeft gevonden.'

Kitt haalde haar schouders op. 'Misschien hoopte de moordenaar dat de politie in verwarring zou raken van zo'n bizarre wending. Of misschien kan de politie de echte doodsoorzaak nu niet meer achterhalen... Heeft brigadier Robinson dat nog geopperd?'

‘Jawel, ze wilde weten of Ewans gedrag er misschien op wees dat hij zoiets van plan was. Voor zover ze konden beoordelen, was Siobhan Lange gewurgd voordat ze werd verpletterd door die garenkuip.’

Banks zag dat Kitt haar hand onwillekeurig naar haar keel bracht en haar vingertoppen langs de kraag van haar witte bloes liet glijden. ‘Dus het industriemuseum waar het lichaam werd gevonden, was niet de plek waar de moord is gepleegd?’

Banks zweeg. Ze had de doodsoorzaak van een moordslachtoffer al onthuld aan iemand zonder politiebade. Misschien moest ze het daarbij houden? Maar aan de andere kant leek het er niet op dat het probleem waarmee ze werd geconfronteerd via de officiële kanalen opgelost kon worden. En als ze hulp van Kitt wilde, zou het op de wat langere duur geen optie zijn haar in het ongewisse te laten. ‘Momenteel denken we dat de moord weliswaar in het museum is gepleegd, maar niet in de zaal waar het lichaam is aangetroffen. Zelf weet ik niet in welke zaal het misdrijf is gepleegd. Zoals ik al zei, is er nog steeds niet veel informatie beschikbaar, en dat geldt zelfs voor mij, zeker gezien de ernst van het misdrijf.’

‘Ik snap het,’ zei Kitt, die nu aan haar halsketting friemelde. ‘En wurging... Heeft je broer op die manier... Nou ja, je weet wel?’

Banks schudde haar hoofd, blij dat Kitt het niet over zich kon verkrijgen om die zin te voltooien en haar best deed dit gesprek voor haar draaglijker te maken. Banks had nu alle steun nodig die ze kon krijgen. ‘In zijn zaak ging het om een ruzie die ontspoorde. Althans, dat zei hij. Hij beweerde dat het nooit zijn bedoeling was geweest om de man met wie hij ruziemaakte te doden en dat hij had geprobeerd afstand te nemen en de situatie te de-escaleren, maar dat zijn opponent de kwestie op de spits dreef. Natuurlijk zal ik nooit te weten komen of hij de waarheid sprak.’

‘Waar ging die ruzie over?’ vroeg Kitt, terwijl ze een notitieboekje uit haar schouder tas tevoorschijn haalde. ‘Ik zal niets opschrijven van wat de politie heeft ontdekt over de dood van

Siobhan Lange, en ik zal je broer niet vermelden in mijn aantekeningen,' verduidelijkte ze. 'Maar ik neem aan dat je me dit allemaal vertelt omdat je mijn hulp nodig hebt, en als ik een paar notities over de achtergronden mag maken, zal dat van pas komen als ik de zaken op een rijtje ga zetten.'

Banks knikte instemmend, opgelucht dat Kitt de hint had begrepen en dat ze geen uitgebreidere verklaring had hoeven geven. Haar hoofd tolde op dat moment zo van allerlei mogelijke scenario's dat ze blij was dat Kitt haar niet had gedwongen om over de precieze aard van de betrokkenheid van haar broer bij deze zaak te speculeren of haar had gevraagd alle redenen te geven waarom ze haar eigen clandestiene onderzoek naar de gebeurtenissen in Andaby wilde starten.

'Die ruzie van Ewan ging over een vrouw,' legde Banks uit. 'Hij was toen vierentwintig. Die eikel had een verhouding met een of andere griet, achter de rug van haar man om. Die was daarachter gekomen, zoals zo vaak gebeurt, en zocht hem op. Onze Ewan is zo'n jongen van wie je niet zou denken dat het een vechtersbaas is. Maar hij kan prima voor zichzelf opkomen, en dat was die avond ook het geval.'

Kitt keek op van haar notitieboek. 'Dat zal allemaal best vreselijk zijn geweest, maar het klinkt meer als een ongeluk dan als opzet. Trouwens, welk motief zou hij gehad hebben om Siobhan Lange te vermoorden, als hij nog maar drie maanden daarvoor naar een nieuwe plek verhuisd is? Dat is nauwelijks genoeg tijd om je spullen uit te pakken, laat staan om zo'n ruzie met iemand te krijgen dat je diegene wilt vermoorden.'

'Dat weet ik echt niet,' gaf Banks toe. 'En dat is volgens mij precies het probleem. Het zou kunnen dat Ewan hier niets mee te maken heeft en dat al mijn zorgen en eindeloze analyses van de situatie gewoon demonen van vroeger zijn die weer opspelen. Maar stel dat dat niet zo is? Kan ik dat risico echt nemen?'

Antwoorden op dergelijke vragen waren niet gemakkelijker geworden nu haar broer zo lang in de gevangenis had doorgebracht. Banks had in de twintig jaar dat hij in de cel had gezeten slechts een handvol keren contact met hem gehad, en dan vooral

voordat ze bij de politie in dienst was getreden. Ook al was er een familieband en had ze eventuele bezoeken kunnen uitleggen, ze vond het toch niet verstandig om regelmatig contact te hebben met een veroordeelde moordenaar.

De paar keer dat ze elkaar hadden gesproken, was Ewan vol berouw geweest over wat zijn daden hem en zijn familie hadden gekost. Maar Banks had nooit geweten in hoeverre die emotionele uitbarstingen oprecht waren geweest. Had haar broer echt spijt dat hij die avond iemand van het leven had beroofd? Of speet het hem alleen dat het tot zulke trieste gevolgen leidde voor hem en iedereen die ooit tegen hem had opgekeken? In de loop der jaren had Banks in haar politiecarrière geleerd dat het antwoord op die specifieke vraag meestal bepaalde of een veroordeelde crimineel opnieuw in de fout zou gaan.

‘Ik snap dat je bang bent, Charley, echt waar,’ zei Kitt, terwijl ze de dop weer op haar pen schroefde en het notitieboekje opzij schoof. ‘Maar zou je broer echt zo dom zijn om zo’n misdrijf te plegen, nadat hij nog maar net uit de gevangenis is ontslagen? Hij beseftte toch zeker wel dat de politie bij hem zou aankloppen als er iets ernstigs zou gebeuren?’

Banks schudde haar hoofd. ‘Je kunt veel van onze Ewan zeggen, maar niet dat hij dom is. Niet zó dom, in ieder geval.’ Plotse-ling verscheen er een grijns om Banks’ mond. De herinneringen aan het gekibbel aan de eettafel tussen haar en Ewan toen ze nog tieners waren, leken ineens weer naar boven te komen. Het ging erom de meest inventieve manier te vinden om de ander voor stom uit te maken. Banks’ favoriete belediging voor haar broer was deze geweest: *Je bent een zogenaamde dubbele teleurstelling: een leeghoofd met een radiogezicht.* Ze zou nu waarschijnlijk iets veel sterkers kunnen bedenken, maar toen ze zestien was, had ze die uitspraak het toppunt van geestigheid gevonden. Even snel als de grijns op haar gezicht was verschenen, verdween die weer, en haar ogen vulden zich met tranen. Die luchthartigheid van toen was verdwenen, lang geleden al. En die tijd zou nooit meer terugkomen.

Kitt, die Banks’ korte mijmering opgemerkt leek te hebben,

wachtte even voordat ze haar volgende vraag stelde. Ze gaf Banks wat tijd om tot zichzelf te komen.

‘Enig idee of je broer Siobhan Lange kende?’ vroeg Kitt, toen ze uiteindelijk verder sprak.

‘Hij zei tegen Robinson dat hij op een avond met haar had geflirt in de plaatselijke pub, ongeveer een maand nadat hij in Andaby was aangekomen, maar er was niets uit voortgekomen. Volgens Ewan was het niets meer dan wat onschuldig vrijdagavondvermaak.’ Banks tuitte haar lippen. ‘Maar er klopt iets niet aan zijn versie van de gebeurtenissen, dat weet ik zeker.’

‘Waarom zeg je dat?’ zei Kitt.

‘Nadat ik Robinson aan de telefoon had gesproken, heb ik Ewan zelf opgezocht. Ze wist van mijn bezoek af. We wilden weten of er wijzigingen in zijn verslag zouden zijn. Zo ja, dan zou Robinson hem naar het plaatselijke bureau laten komen voor een diepgaander verhoor.’

‘En vertelde hij jou hetzelfde verhaal?’

‘Ja, hij vertelde mij hetzelfde als wat hij tegen Robinson had gezegd. Maar toen hij het me vertelde... Ik weet het niet, die blik in zijn ogen deed me denken aan onze kindertijd, toen hij me ook niet alles vertelde.’

Kitt hield haar hoofd schuin. ‘Als je ervan uitgaat dat iemand onschuldig is tot het tegendeel is bewezen, zou het kunnen dat hij haar toch iets beter had leren kennen dan hij wilde prijsgeven. Misschien is hij met haar naar bed geweest, maar wil hij dat niet toegeven omdat hij weet dat je hem dan zou verdenken.’

‘Misschien. Maar als je naar de gebeurtenissen kijkt, lijkt me dat allemaal iets te toevallig. Ewan verhuist naar Andaby en drie maanden later wordt daar de eerste moord ooit gepleegd? En dat is nog niet alles. Hij heeft twintig jaar in de gevangenis gezeten in Schotland. Daardoor verander je als persoon. En de kameraden met wie hij gedurende die twintig jaar is omgegaan, zijn niet bepaald brave burgers.’

Kitt zuchtte. ‘Ik begrijp waarom je je zorgen maakt. Hoe zit het met een alibi? Kan iemand bevestigen waar hij op de avond van de moord was?’

‘Blijkbaar wel,’ antwoordde Banks. ‘Hij zegt dat hij bij een meisje was, een zekere Nancy Murphy, die daar woont. En zij heeft bevestigd dat ze bij hem is geweest rond het tijdstip van de moord, die volgens de lijkschouwer afgelopen woensdagavond tussen zeven en negen uur gepleegd moet zijn.’

‘Dus hij heeft een alibi, dat is in elk geval iets.’

Banks trok een wenkbrauw op naar Kitt. ‘Kom op, je weet wel beter. Geliefden en partners van verdachten zijn niet per se de betrouwbaarste informatiebron.’ De felheid was teruggekeerd in Banks’ stem en ze haalde nog eens diep adem om zich een beetje te ontspannen.

‘Historisch gezien... niet,’ gaf Kitt toe. ‘Maar ze gaat toch zeker nog niet lang met hem om?’

‘Ze hebben elkaar ontmoet toen hij naar Andaby verhuisde, maar het duurde een paar weken voordat ze echt iets met elkaar kregen, heeft hij me verteld.’

‘Dus we hebben het over iets meer dan twee maanden, hooguit? Ik weet niet hoe het met jou zit, maar ik ga niet liegen tegen de politie ter wille van iemand die ik nog maar zo kort ken, hoe leuk ik hem ook vind. Als ik ooit weer van medeplichtigheid aan moord verdacht word, zou ik nooit liegen om iemand te beschermen, en Mal weet dat ook.’

‘Staat genoteerd,’ zei Banks met een onwillig lachje, dat snel weer verdween. ‘Het is nu eenmaal zo dat Ewan heel overtuigend kan klinken. Charismatisch, snap je? Hij vroeg me of het woord van zijn vriendin genoeg zou zijn, of dat dat toch te onbetrouwbaar was en hij alsnog als voornaamste verdachte werd beschouwd.’

‘Dat toont al aan dat hij zich heel goed realiseert dat de plotselinge vondst van een dode in Andaby voor hem vervelende gevolgen kan hebben. Wat heb je tegen hem gezegd?’

Banks haalde haar schouders op. ‘Het enige wat ik tegen hem kon zeggen; de waarheid dus. Dat de politie net als de vorige keer een zeker minimum aan bewijs moest leveren en dat hij zich weinig zorgen hoefde te maken als zijn alibi bleek te kloppen. Toen hij werd veroordeeld voor moord, zat hij onder het bloed

van het slachtoffer en bevond hij zich op de plaats delict toen die bijna levenloze man naar het ziekenhuis werd gebracht. Hij bleek bij aankomst daar te zijn overleden. Het bewijs was dus op zijn zachtst gezegd overweldigend. Maar ditmaal... Laten we zeggen dat als de politie ook maar over een greintje bewijs beschikte dat naar hem verwees, hij alweer op weg naar de gevangenis was geweest.'

Er viel een stilte, waarin Kitt alles probeerde te verwerken wat Banks had gezegd.

'Neem me niet kwalijk dat ik dit vraag,' zei ze ten slotte, 'want het staat waarschijnlijk niet erg hoog op de prioriteitenlijst, gezien alles waarmee je nu geconfronteerd wordt, maar ze is nu eenmaal mijn beste vriendin... Weet Evie van deze hele zaak af?'

'Ze weet dat ik een broer heb die pas uit de gevangenis is ontslagen, dat ik me diep schaam over de hele toestand en dat hij niet uitgenodigd is voor de bruiloft.'

'Maar ze weet niet precies welk misdrijf hij toen gepleegd heeft,' zei Kitt.

'Nee, ze weet dat het ernstig was en heeft waarschijnlijk wel een vermoeden. Maar ze is zo goed geweest om me verder niet naar de details te vragen.'

'Ze is altijd al een fijngevoelige vrouw geweest,' zei Kitt liefdevol. 'Ze zou een dierbare nooit onnodig lastigvallen. Daarvoor verdient ze je liefde.'

'En voor nog veel meer... Maar ik heb altijd geweten dat ik haar uiteindelijk alles zal moeten vertellen, als we bij elkaar bleven. En dat ga ik zo meteen thuis doen. Dus hopelijk komt er nog steeds een bruiloft.' Tot haar verrassing hoorde Banks haar eigen stem bijna breken bij het uitspreken van deze woorden. Ze hield niet van emotioneel vertoon in het bijzijn van anderen. Maar het idee dat ze Evie zou verliezen, na alles wat ze samen hadden meegemaakt, was zo pijnlijk dat ze er niet eens aan durfde te denken.

Kitt stond op van haar stoel, liep langzaam naar Banks toe en liet haar hand over haar arm glijden. Dit was de eerste keer dat de twee fysiek contact hadden, maar juist op dat moment

was Banks dankbaar dat Kitt de sociale etiquette had laten varen om haar een beetje troost te bieden. 'Jij kent onze Evie toch wel beter,' zei Kitt. 'Ze laat je echt niet in de steek bij het eerste teken van problemen.'

Banks knikte en hoopte dat als ze het maar hartstochtelijk genoeg met Kitt eens was, haar woorden profetisch zouden blijken.

'En hoe zit het met Mal?' vroeg Kitt. 'Ik neem aan dat hij hier niet van afweet, en dat dat nog een reden is dat je naar mij toe bent gekomen.'

'Zoals bijna al mijn andere collega's weet ook Halloran er niets van. Ricci is natuurlijk wel op de hoogte, want zij is mijn hoogste baas. Maar om nogal voor de hand liggende redenen, gezien mijn functie, is dit verder een goed bewaard geheim. Maar ik zal ervoor zorgen dat jij geen geheim voor je partner hoeft te bewaren,' zei Banks. 'Ik zal het Halloran zelf vertellen als ik hem morgen zie.'

'Dat hoeft niet, hoor,' zei Kitt. 'Mal en ik hebben in het verleden informatie gedeeld, wanneer dat nodig was, maar geen van ons zou ooit informatie aan de ander doorspelen als we beloofd hadden dat die vertrouwelijk zou blijven. We begrijpen en respecteren dat allebei.'

'Dat stel ik op prijs,' zei Banks. 'Maar nee, het wordt tijd dat hij de waarheid leert kennen. Al was het maar zodat hij voor mij kan instaan als het ergste gebeurt.'

'En wat is dat ergste dan?'

Banks keek Kitt ernstig aan voordat ze antwoordde. 'Je weet hoe strikt ik me door de jaren heen aan alle regels heb gehouden. Dit is de reden. Agenten zoals ik, met familieleden die ooit misdrijven hebben gepleegd, kunnen het zich niet veroorloven om het niet zo nauw te nemen met de regels. Als Ewan hier ook maar iets mee te maken heeft en ik drie maanden lang op huwelijksreis ben, zal de verdenking al gauw op mij vallen.'

'Je denkt toch niet echt dat het zo ver kan komen, hè?'

'Het zou niet de eerste keer zijn dat ik erin geluisd word, toch?' zei Banks, waarmee ze verwees naar een zaak waar Kitt een paar jaar geleden aan gewerkt had. Bij die gelegenheid was Banks

bijna ontslagen op grond van vervalst bewijsmateriaal. ‘Ik heb te hard en te lang gewerkt om mijn carrière door hem te laten afpakken. Het korps zal me nooit officieel opdragen een zaak te onderzoeken waarbij ik persoonlijk betrokken ben, en terecht. Maar ik kan het niet aan het toeval overlaten dat mijn eigen broer aan een veroordeling wegens moord ontkomt, en in mijn eentje zal ik de waarheid evenmin achterhalen. Daarom ben ik naar jou gekomen. Kitt, ik moet weten of mijn broer die vrouw heeft vermoord. Als hij dat op zijn geweten heeft, terwijl hij ook wist dat de politie gezien zijn verleden bij hem zou aankloppen, dan is de kans groot dat hij in herhaling vervalt.’

Verschenen in de Kitt Hartley-serie van Helen Cox:

De moord in inkt

Een mysterie in de boekhandel

Een uitgelezen moord

Een open einde

Een dodelijke afloop

Het laatste woord

Een motief voor moord

Eerste druk januari 2024
Dit is het zevende deel in de Kitt Hartley-serie.

Oorspronkelijke titel *Murder in a Mill Town*
Oorspronkelijke uitgever Quercus Editions Ltd, an Hachette UK
Company
Copyright © 2022 Helen Cox
The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988
Copyright © 2024 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Vertaling Peter de Rijk
Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn
Omslagbeeld © Shutterstock
Opmaak binnenwerk Crius Group
ISBN 978 90 261 7444 5
ISBN e-book 978 90 261 6727 0
ISBN luisterboek 978 90 261 6728 7
NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.